

Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2022 - särskild uppföljning av kollektivtrafiken

Händelser av väsentlig betydelse

Året inleddes med nya restriktioner i kollektivtrafiken med anledning av Covid-19. Resandet och intäkterna backade igen, efter en uppgång hösten 2021. Men under vårvintern öppnades samhället och kollektivtrafiken upp. Det innebar borttagna restriktioner, påstigning i framdörr och ombordförsäljning. Resandet har ökat en del och intäkterna har ökat ytterligare, då resenärerna i större utsträckning väljer dyrare enkelbiljetter m.m. istället för periodkort.

Det försämrade säkerhetspolitiska läget har gjort att bränslepriserna har stigit. Trafikkostnaderna har därmed ökat avsevärt.

Norrtåg har förhandlat om avtalet med leverantören Vy Tåg. De har sedan äskat ökade driftsbidrag från ägarregionerna. Regionfullmäktige har fattat beslut om att bevilja dessa.

Område kollektivtrafik har de senaste åren arbetat intensivt med att hitta lösningar för att flytta busstrafiken från busstorget i Östersund ner till Kyrkgatan och den s k Östersundslänken. Planerna att bygga hotell på busstorget har nu efter dom i mark och miljödomstolen lagts på is. Ett arbete pågår med att identifiera kollektivtrafikens logistiska behov längs Östersundslänken.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen ser ut att bli hög.

Resandet ökar som tidigare nämnts efter pandemin och låg ackumulerat januari-augusti på 82 procent jämfört resandet januari-augusti 2019 (jämförelseåret innan pandemin).

Arbetet med att förbättra avtalsuppföljningen pågår, med bl.a. fordons- och bränsleuppföljningar, kundundersökning, förbättrad agenda vid affärsmöten med Trafikföretagen.

Det syns en klar förbättring avseende mål och aktiviteter inom medarbetar- och arbetsmiljöområdet.

Det enda mål, förutom de ekonomiska, som område kollektivtrafik inte prognosticerar att nå är andel medarbetare med tjänsteställe utanför Östersunds kommun. Ingen hub fanns vid förfrågan att tillgå i närheten av Klövsjö. För övrigt har några medarbetarna valt att hellre arbeta del på distans från hemmet. Det fungerar väl för medarbetare från Åre, Berg, Ragunda och Söderhamns kommuner.

Ekonomiskt utfall och prognos

Kollektivtrafiken har efter augusti månad ett resultat på -12 Mkr samt en helårsprognos på -19 Mkr för 2022.

Intäktsutfallet till och med augusti var 1,8 Mkr lägre än budgeterat. Resultatet beror på coronarestriktionerna under årets inledning. Prognosen är dock att intäkterna kommer att återhämta sig och landa på budgeterad nivå för helår 2022.

Verksamheten har dock under 2022 påverkats av en kraftig kostnadsutveckling för den delen av trafikavtalen som regleras med bränsleindex. Redan inför budget 2022 ökade bränslekostnaderna, kopplat till reduktionsplikten. Utfallet t o m augusti är dock ytterligare 13 Mkr högre än budget, kopplat till situationen i Ukraina och det säkerhetspolitiska läget. Helårsprognosen är hela 28 Mkr högre än budget. Den största kostnadsutvecklingen kommer under kvartal tre och fyra, beroende på en avtalad eftersläpning av indexregleringen i de flesta trafikavtalen.

Under våren fick område kollektivtrafik en utökad budgettram på 14 Mkr för finansieringen av Norrtåg AB. Den totala budgeten för Norrtåg uppgår därmed till 43,5 Mkr för 2022. Enligt Norrtågs prognoser efter augusti kommer dock medfinansieringen för 2022 att uppgå till 35,5 Mkr. Område kollektivtrafiks prognos är därmed förbättrad med 8 Mkr.

Övrigt

Område kollektivtrafik befinner sig i en mycket upphandlingsintensiv period och har under de senaste två åren arbetat sig ikapp tidplanerna för pågående och kommande trafikupphandlingar. I upphandlingsarbetet eftersträvas god samverkan med berörda kommuner, och bästa förutsättningar för kostnadseffektiva avtal.

Ett digitaliseringsprojekt omfattande biljett- och betalssystem bedrivs i samverkan med Västerbotten, Norrbotten, Västernorrland m.fl. Det handlar om molnbaserade tjänster för resesök, försäljning och validering av biljetter enligt nationell standard för biljett- och betalssystem.

En översyn av Region Jämtland Härjedalens priser, produkter och försäljningskanaler har inletts. Arbetet ska förenkla för kunderna, liksom möjliggöra för den politiska ledningen att fatta beslut om justeringar för ökat resande och ökade intäkter.